

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.225/2021/4/II.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: Strasser Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: Dr. Káposztás Zoltán Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.P.22.891/2020/7.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a cég (alperes címe) részére 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget és az államnak a nemzeti adó- és vámhatóság felhívására az ott meghatározott módon, határidőben és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az alperes szerkesztésében a honlap internetes portálon 2020. június 30. napján „cikk címe” címmel jelent meg egy írás arról, hogy személy1 polgármester kisebbségbe került a közgyűlésen, miután négy ellenzéki képviselő külön frakciót alakított. Vázták, hogy milyen pártokhoz tartozó képviselők kikkkel fogtak össze, mi történt a hétfői képviselő-testületi ülésen, milyen a polgármester tevékenységi körét korlátozó döntéseket hoztak. Megemlítették azt is, hogy „[f]elbontottak néhány olyan szerződést, amiket személy1 kötött, például azt, ami felperes, a bedőlt név2 egyik korábbi ügyvezetője közbeszerzési tanácsaira vonatkozott, ezzel párhuzamosan visszahelyezték pozíciójába azt a párt háttérrel érkező ügyvezetőt, akit korábban személy1 nyomására menesztettek a cég2 éléről.” Ismertették, hogy mit mondott személy1 a honlap2-nak az eseményekről, mit nyilatkozott az egyik alpolgármester. Összegezték, hogy jelenleg milyen frakciók alakultak ki, amelynek az

eredménye, hogy a polgármester gyakorlatilag kisebbségbe került. Idézték a polgármester egy korábbi nyilatkozatát is, amelyben arról beszélt, hogy a város amúgy is nehéz helyzetben van egy, az iparüzési adó bevételt csökkentő kormányzati döntés nyomán.

[2] A felperes az alpereshez 2020. július 27-én eljuttatott kérelemben kérte az alábbi helyreigazítás közzétételét: „Helyreigazítás:

A honlap portálon 2020. június 30-án „cikk címe” címmel megjelentetett cikkel kapcsolatosan részben valótlanságok jelentek meg.

A cikk azt tartalmazta, hogy felbontottak néhány olyan szerződést, amit személy1 kötött, például azt, ami felperes, a bedőlt név2 egyik korábbi ügyvezetője közbeszerzési tanácsaira vonatkozott.

személy1 polgármester nem felperessel, hanem az név1Kft.-vel kötött szerződést felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokra vonatkozóan, amelynek felperes sem tulajdonosa, sem ügyvezetője, csak munkavállalója.

Az Önkormányzat érvényesen nem mondta fel a cikk megjelenéséig a szerződést.

A név2 nem dőlt be, érvényes adószámmal rendelkezik, rendszeresen eleget tesz adóbevallási kötelezettségének, valamennyi szükséges engedéllyel rendelkezik.”

[3] Az alperes a kérelemnek nem tett eleget, ezért a felperes a bírósághoz 2020. augusztus 13-án benyújtott keresetlevelében az alperest az előzetes kérelemmel azonos tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére, az alperes kiadóját pedig a per költségeinek megfizetésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy bár a közbeszerzési tanácsokat személyesen adta szerződéses viszonyban a város önkormányzattal nem ő maga, hanem az név1Kft. állt, a cikk megjelenésekor a szerződés felbontására nem került sor. A „bedőlt” kifejezés arra utal, hogy a név2 felszámolás alá került. Ugyanakkor a cég a működéshez szükséges minden engedéllyel rendelkezik, szükséges tőkebevonás esetén fogja tudni tevékenységét elkezdni, ami a koronavírus járvány következtében az iparágat sújtó hanyatlás miatt várat még magára. Személye megemlítése indokolatlan volt, a cikk azt sugallja, mintha az önkormányzat és a kft. közötti szerződés felbontása a ténylegesen a felperes személyéhez köthető név2 működésére vonatkozó okokra lenne visszavezethető.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Miután a felperes azt nem vitatta, hogy a város önkormányzat és az név1Kft. közötti szerződés teljesítése végett maga járt el, ezért a kifogásolt állítás valós. Azt nem vitatta, hogy a szerződés felbontására csak később került sor, azonban álláspontja szerint ez jelentéktelen, a felperes megítélését nem befolyásoló körülmény, ezért ezen közlés helyreigazításának sincs helye.

A név2-vel kapcsolatos közléssel összefüggésben elsődlegesen a felperes keresetösségi jogának hiányára hivatkozott, mert állítása szerint a felperes nem ügyvezetője a név2 cégnek, így személyében nem érintett a cégre vonatkozó állításban. Érdemben arra hivatkozott, hogy a részben felperes érdekeltségébe tartozó név2 cégcsoport 5 éve jött létre, s működését már a koronavírus járvány kirobbanását megelőzően sem kezdte meg. A cégnyilvántartásból az állapítható meg, hogy a cégcsoport legtöbb tagja felszámolással vagy kényszertöreléssel már megszűnt, és a még létező cég (név2Kft.) sem mutatja a működés jeleit, így különösen nincs bevétele és az előző évben nem tett eleget beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének sem. A „bedőlt” kifejezés használatával az újságíró pusztán annyit állított, hogy a cég ténylegesen nem működik, ami a rendelkezésre álló cégszűrtár alapján megfelel a valóságnak. Álláspontja szerint ezen túlmenően „sugallat” nem alapozhat meg sajtó-helyreigazítási igényt.

[5] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a cégnek 275.250 forintot és külön felhívásra a Magyar Államnak 36.000 forint meg nem fizetett illetéket.

[6] A perben alkalmazandó jogszabályként az elsőfokú bíróság az Alaptörvény IX. cikkét, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári törvénykönyvről szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1), a 496. § (1) és (3) bekezdését ismertette. Megállapította, hogy a felperes a törvényi határidőket betartva terjesztette elő mind a helyreigazítás iránti kérelmét, mind a keresetlevelet.

[7] Az önkormányzat által az név1Kft.-vel kötött szerződésre vonatkozó közlés tekintetében az elsőfokú bíróság azért utasította el a keresetet, mert megítélése szerint a kifogásolt közlés nem hordozza a felperes által állított tartalmat. A cikk pusztán azt tartalmazza, hogy felbontásra került az a szerződés, mely alapján a felperes közbeszerzési tanácsokat adott, és egyáltalán nem tértek ki az önkormányzattal szerződést kötő fél személyére.

A kifogásolt alperesi közlés tartalmilag azonos a szerződés teljesítésével kapcsolatos felperesi állítással, miszerint a felperes járt el a szerződés teljesítésével összefüggésben, azaz személyesen ő volt az, aki közbeszerzési tanácsokat adott az önkormányzatnak.

Megjegyezte, hogy jogi személlyel kötött szerződések esetében a szerződést megkötő és a ténylegesen teljesítő személy nyilván nem lehet azonos, mert a jogi személy által vállalt kötelezettség teljesítése során szükségképpen természetes személyek járnak el.

[8] A szerződés felbontásának időpontja tekintetében egyetértett azon alperesi védekezéssel, hogy az bár valóban a cikk megjelenését követően történt, azonban ez a pontatlanság a felperes megítélését nem érintette, ezért emiatt helyreigazítás nem igényelhető. Utalt e körben a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú állásfoglalásában kifejtettre.

[9] A név2 Kft.-t érintő közlés tekintetében úgy foglalt állást, hogy a felperes ezen közlés miatt érvényesíthet igényt, mert a PK 13. I. pontja értelmében sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény nevének megjelölésével vagy egyéb módon utal. Az alperes cikke egyértelműen tartalmazza mind a felperes, mind pedig a név2 megnevezéssel illetett cég nevét, következésképpen mind a felperes, mind a cég érintett a kifogásolt közlésben, melyre tekintettel jogosult sajtó-helyreigazítási igény érvényesítésére.

Érdemben azonban úgy ítélte meg, hogy az átlagolvasó által használt köznyelvben egy céggel összefüggésben a „bedőlt” kifejezés használata nem szorítkozik annak felszámolás útján történő megszűnésének állítására, hanem alkalmas annak széles körben történő kifejezésére, hogy egy cég működése akár belső (pl. tőkehiány), akár pedig külső (pl. a ... iparág koronavírus járványra visszavezethető válsága) okok miatt kudarcba fulladt.

Azt a felperes sem tette vitássá, hogy külső és belső okok miatt nem működik ez a cég, nem folytat ... tevékenységet, következésképpen helytálló a céggel összefüggésben a kifogásolt „bedőlt” kifejezés használata.

[10] A felperes azon kifogását, hogy az alperes cikke azt sugallja, mintha az önkormányzat és a kft. közötti szerződés felbontásának oka ténylegesen az lenne, hogy a szerződés a felperessel, azaz egy „bedőlt” céghez köthető személlyel hozható összefüggésbe ugyancsak alaptalannak ítélte az elsőfokú bíróság. Sajtó-helyreigazítási igény ugyanis csak valótlan vagy a valóságot hamis színben feltűnítő tényállításra alapítható. A „sugallat” ugyanakkor alapvetően egy egyéni tudattartalom, nem pedig a sajtó-helyreigazítási eljárás jogszabály által megkívánt, a maga konkrétságában meghatározott tény feltűntetése.

[11] A kereset elutasítása folytán a perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdés alapján döntött. Az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (3) bekezdése alapján határozott.

[12] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a keresetének adjon helyt, az alperesi kiadót kötelezze a perköltség megfizetésére. Másodlagosan azt kérte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét a másodfokú bíróság csökkentse. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a sérelmezett közléseket. Az ugyanis tény, hogy személy1 nem a felperessel kötött szerződést, hanem az név1Kft.-vel, melynek a felperes sem tulajdonosa, sem ügyvezetője mindössze a munkavállalója. Ezen közlés megítélése szempontjából annak nincs jelentősége, hogy a nevezett Kft.-nél közbeszerzési tanácsadó. Ilyen körülmények között nincs indoka a felperes személyének kiemelésére. A kifogásolt közlés nem értelmezhető másként csak akként, hogy a felperes szerződött az önkormányzattal, amely valótlan állítás. Az ugyan magától értetődő, hogy a gazdasági társaságnál a tevékenységet természetes személyek végzik, a jogviszonyban azonban a gazdasági társaságok és más jogi személyek állnak, ezért nem lényegtelen, hogy a közlés mire vonatkozik. A szerződés felbontásával kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy a teljes cikkből mindössze egy mondatot sérelmezett, ezért az abban foglaltak semmiképpen sem lehetnek lényegtelenek amennyiben a valóságnak nem felelnek meg. Ezen túlmenően ez az egy mondat több valótlan tényt is közöl a felperessel kapcsolatosan, így lényegtelen pontatlanságról nem lehet szó. A név2-vel kapcsolatos közlés tekintetében a felperes fellebbezésében kifejtette, hogy a PK 13. számú állásfoglalás értelmében miután neve is megjelölésre került a sajtó-helyreigazítási igény előterjesztésére jogosult. A „bedőlt” kifejezéssel kapcsolatosan az elsőfokú eljárás során előadott érvelését fenntartotta. Abból azt emelte ki, hogy a név2 céget nem lehet bedőltnek tekinteni. A név2 ugyanis mindezidáig nem kezdte meg a működését, adósságot nem halmozott fel, mindössze a körülmények miatt nem mutat érdemi tevékenységet. A köznyelvben a „bedőlt” kifejezés szinonimája a becsődölt kifejezés, amely ezen cégre vonatkoztatva valótlan állítás. A hozzá köthető cégekkel kapcsolatosan álláspontja az volt, hogy a cégvezetéstől eltiltásra szóló jogerős döntések még nem kerültek hatályon kívül helyezésre, azonban még az átlagolvasó számára is érdemi különbség van a között, hogy egy cég esetében csőd miatt avagy a törzstőke felemelésének hiánya miatt kerül sor a kényszertörlésére. Az alperes ugyanakkor a cikkben megnevezett cég tekintetében nem bizonyította, hogy az becsődölt, fizetéseképtelenné vált, vagy tönkrement, ezért helyreigazításnak helye van. Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy amennyiben a polgármester által kötött tucatnyi szerződést fel kívánta mondani az önkormányzat képviselő-testülete, úgy nem volt szükség arra, hogy az alperes azok közül egyet kiragadjon és azzal példálózzon. Az olvasók jelentős része ugyanis az alperesi közlésből arra következtethet, hogy a felperes a bedőlt cég ügyvezetése miatt nem adhat közbeszerzési tanácsot. A perköltség tekintetében arra hivatkozott, hogy az jelentős mértékben eltúlzott. A megbízási szerződés szerint egyösszegű vállalás történt további óradíjas megállapodás is született. Már az egyösszegű vállalás is eltúlzott, de a további óradíjak kiemelten eltúlzottá teszik az igényelhető perköltség összegét. Az eljárás során a tényállás nem volt bonyolult, az alperes négy és fél oldalas ellenkérelem előkészítése, valamint a tárgyaláson való részvétele nem indokol 275.250 forint munkadíjat.

[13] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperes fellebbezésének tartalmából az következik, hogy a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésére továbbá 369. § (3) bekezdésére alapította. Álláspontja szerint az ítélet jogilag megalapozott, az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mértékben feltárta, iratellenes megállapításokat nem tett, az ítélet az anyagi és eljárási jogszabályoknak is megfelel. Miután a felperes fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárás során előadottakat tartotta fenn, az alperes is fenntartotta az eljárás során tett nyilatkozatait. A perköltség körében arra hivatkozott, hogy az ellenkérelem előterjesztése hosszadalmas előkészítő munkát kívánt meg. Az ahhoz csatolt mellékletekből kitűnően az

adatok megszerzése idő- és munkaigényes utánajárást igényelt. A másodfokú eljárással összefüggésben 75.000 forint + áfa összegű perköltség megfizetésére tartott igényt.

[14] A fellebbezés alaptalan.

[15] Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges tényeket teljeskörűen felderítette, a vonatkozó jogszabályok körét helytállóan határozta meg. Levont következtetései okszerűek voltak, döntésével és indokai nagyrészt a másodfokú bíróság is egyetértett.

[16] A felperes fellebbezési érvelése szerint a perrel érintett cikkbeli közlések helyreigazítása azért szükséges, mert személy1 nem felperessel, hanem az név1Kft.-vel kötött szerződést felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokra, azonban a cégnek felperes nem tulajdonosa, nem ügyvezetője, csak munkavállalója. Az önkormányzat érvényesen nem mondta fel a cikk megjelenéséig a szerződést, a név2 pedig nem „dőlt be”, érvényes adószámmal rendelkezik, eleget tesz az adóbevallási kötelezettségének is.

[17] A PK 12. számú állásfoglalásban kifejtett értelmezési szempontok alapján nem vonható kétségbe, hogy a perbeli írás alapvetően személy1 polgármesteri tevékenységéről és az önkormányzaton belüli konfliktusokról szól. A cikk felperest megnevező mondata annyit tartalmaz, hogy a képviselő-testület felbontotta többek között a felperes – a bedőlt név2 egyik korábbi ügyvezetője – közbeszerzési tanácsára vonatkozó szerződést. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a sérelmezett közlés nem a szerződő felekre, hanem a nyújtandó szolgáltatásra vonatkozik és a közlés szempontjából semmilyen relevanciája nincs annak, hogy a szolgáltatást a felperes ügyvezetőként, tulajdonosként vagy munkáltatóként nyújtotta. Érvelése ellentmondásos is, amikor azt kifogásolja, hogy az név1Kft. szerződésének felmondásával, annak időpontjával kapcsolatosan magát érintettnek érzi, miközben azt hangsúlyozza, hogy személyének megemlítése indokolatlan, mert a kft.-nek csak munkavállalója. Az a közlés pedig, hogy a szerződés felperes közbeszerzési tanácsaira vonatkozott a felperes saját előadása szerint is valós közlés.

[18] A szerződés felbontásának időpontja valóban nem felelt meg a valóságnak, mert arra 2020 augusztusában került sor, azonban ennek a cikk lényegi mondanivalója az ellenzéki összefogás felbomlása, ennek lépései szempontjából semmilyen jelentősége nincs. A 2020. július 29-én tartott képviselő-testületi ülésen a felperes és személy2 részletesen egyeztetett arról, hogyan kell befejezni az név1Kft. tevékenységét, a folyamatban lévő közbeszerzésekben még eljárhat-e, mit jelent az, hogy „új feladatot nem kaphat”. Mindebből következően a cikk megjelenésekor a szerződés felbontására vonatkozó döntés meghozatala már folyamatban volt, ezért nem csak a felperes, de a kft. szempontjából sem bír relevanciával a szerződés felbontásának tényleges időpontja.

[19] Nem helytálló a felperes – és az elsőfokú bíróság – azon érvelése, hogy mivel felperes, mind a kft. nevét tartalmazza a cikk, mindketten jogosultak helyreigazítást kérni. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint sajtó-helyreigazítási igényel az élhet, akire a közlés vonatkozik. A név2 bedőlésére vonatkozó közlés miatt – egyéb érvelés hiányában – a felperes igényt nem érvényesíthet. A felperesre ugyanis ezen közlés annyiban vonatkozik, hogy ő a név2 Kft. egykori vezetője, ez a közlés pedig nem vitatottan valós. Ettől függetlenül is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a cikk ezen sérelmezett része nem kizárólag úgy értelmezhető, hogy a cég felszámolás alatt áll. Annak elsődleges jelentése ugyanis a közfelfogás szerint az érdemi működés hiánya, mely tény ezen cég esetében – a felperes által sem vitatottan – valós. Az alperes által csatolt kimutatás szerint – melynek helyességét a felperes nem vitatta – az állapítható meg, hogy a „névösszetétel” névösszetételt tartalmazó és a felpereshez köthető – előadása szerint a név3Kft. leányvállalatai – 15 cég közül 13 kényszertörlesztés alatt, kettő felszámolás alatt áll. A törléssel, felszámolással érintett cégek nevükből következtethetően azok, amelyeken keresztül a légiközlekedéssel összefüggő

tényleges tevékenységek végezhető. Ezeknek – akár a törzstőke emelés hiánya miatti – kényszertörzése kétségessé teszi a cégcsoport által célzott üzleti tevékenység sikeres végzését is. Jelenleg ezért alappal állítható a céggel kapcsolatosan, hogy az nem működik, azaz „bedőlt”.

[20] Nem alapos a felperes fellebbezése a perköltség vonatkozásában sem. Bár az ügy ténybeli megítélése nem túlzottan nehéz, az alperes megfelelően igazolta, hogy a megbízási szerződésben foglalt egyösszegű vállalás milyen tevékenységet – az ellenkérelem előterjesztéséhez szükséges adatok felkutatása, okiratok beszerzése – takart. A szerződésben megjelölt óradíj és az elsőfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység is arányban állónak tekinthető.

[21] A fent kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest másodfokú perköltségben kötelezte azzal, hogy a fellebbezési ellenkérelem egyszerűsége és az egy rövid tárgyaláson való részvétellel összefüggésben összesen 2 órai munkát tartott elfogadhatónak. Erre tekintettel a felperes az alperesi sajtótermék kiadásáért felelős jogi személy részére a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.

[22] Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja, (2) és (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[23] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2021. május 11.

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Helga s.k.
bíró